

ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ 05.01.2020

Οι προσδοκίες για το 2020 που διαψεύστηκαν

ΘΕΛΜΑ ΧΑΤΖΗΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Μέσω της εταιρείας του, SpaceX, ο Ελον Μασκ, ένας από τους πρωτοπόρους του κλάδου ανάπτυξης πυραύλων και δορυφόρων, έχει υποσχεθεί ότι σύντομα θα μπορεί να προσφέρει ταξίδια στον Άρη.

ΕΤΙΚΕΤΕΣ:

Όταν το 2020 φαινόταν μακρινό και η ανθρωπότητα είχε ενθαρρυνθεί από την πρόοδο της τεχνολογίας, οι «προφητείες» των ειδημόνων σχετικά με την εικόνα του σημερινού κόσμου δημοσιεύονταν σωρηδόν. Εχοντας, όμως, ζήσει στον 21ο αιώνα και εισερχόμενοι πλέον στην τρίτη δεκαετία της χιλιετίας, μπορεί κανείς να αντιληφθεί ότι ορισμένες από τις προβλέψεις των ειδικών για τον κόσμο του 2020 ήταν όχι μόνον άστοχες, αλλά ακόμη και κωμικές.

Μία από τις πιο διαδεδομένες προβλέψεις, η οποία είχε αρχίσει να φημολογείται από τα μέσα του προηγούμενου αιώνα, είναι ότι το 2020 θα μπορούσε κανείς με ευκολία να κλείσει διακοπές στο φεγγάρι. Μάλιστα, σύμφωνα με τις προβλέψεις των επιστημόνων, θα υπήρχε η δυνατότητα ξενάγησης και οργανωμένων εκδρομών γύρω από τη Σελήνη. Παρότι υφίστανται πράγματι εταιρείες οι οποίες επενδύουν

αδρά για να πραγματοποιήσουν ταξίδια στο Διάστημα, η δυνατότητα διακοπών στο φεγγάρι απέχει ακόμη πολύ από το σήμερα. Βέβαια, αξίζει να σημειωθεί ότι ο Ελον Μασκ, ένας από τους πρωτοπόρους του κλάδου ανάπτυξης πυραύλων και δορυφόρων, έχει υποσχεθεί ότι σύντομα θα μπορεί να προσφέρει ταξίδια στον Άρη μέσω της εταιρείας του, SpaceX.

Εξίσου διαδεδομένη, αλλά απ' ό,τι φαίνεται εκ των υστέρων πολύ πιο άστοχη, ήταν η πεποίθηση πως μέχρι το 2020, ή ακόμη και νωρίτερα, ο κόσμος θα χρησιμοποιούσε ρομπότ ως υπηρέτες στα σπίτια. Σε έκθεση του μη κερδοσκοπικού οργανισμού RAND, προβλεπόταν, το 1964, ότι τα ρομπότ θα ήταν πάρα πολύ διαδεδομένα. Θα υπήρχε όμως και εναλλακτική λύση: θα μπορούσε κάποιος να εξυπηρετείται από ζώα, και ιδίως από πιθήκους. Την έκθεση του RAND, όπου συμμετείχαν 82 ειδικοί από διάφορα επιστημονικά πεδία, είχε σχολιάσει ο Γκλεν Σίμποργκ στον λόγο του κατά την παραλαβή του βραβείου Νομπέλ το 1967. «Κατά τη διάρκεια του 21ου αιώνα, όποια σπίτια δεν έχουν ένα ρομπότ στο ντουλάπι με τις σκούπες, θα μπορούν να έχουν έναν αληθινό πίθηκο για να κάνει το καθάρισμα και τις εργασίες στον κήπο», είχε δηλώσει ο νομπελίστας. Ο ίδιος είχε συμπληρώσει ότι «η χρήση καλά εκπαιδευμένων πιθήκων ως σοφέρ θα μπορούσε να μειώσει τον αριθμό των αυτοκινητικών ατυχημάτων».

Εκτός από τα φουτουριστικά ιπτάμενα αυτοκίνητα, τα οποία η ανθρωπότητα περίμενε με ανυπομονησία τον 21ο αιώνα, το περιοδικό τεχνολογίας Popular Mechanics προέβλεπε, το 1951, ότι μέχρι σήμερα ο καθένας θα μπορούσε να μετακινηθεί με το προσωπικό του ελικόπτερο. «Αυτό το απλό, πρακτικό, ασφαλές προσωπικό δίκτορο ελικόπτερο είναι αρκετά μεγάλο ώστε να μεταφέρει δύο άτομα και αρκετά μικρό ώστε να μπορεί να προσγειωθεί στον κήπο σας», είχε γραφτεί στο Popular Mechanics, το οποίο μέχρι και σήμερα ασκεί επιρροή στον κόσμο της τεχνολογίας.

Με τα σημερινά δεδομένα, πιο ρεαλιστική φαίνεται η πρόβλεψη του αμερικανικού πανεπιστημίου Eion από το 2006, ότι τα ρομπότ θα μπορούσαν να έχουν αντικαταστήσει μέχρι σήμερα τη χειρωνακτική εργασία. Οι υπολογιστές με τεχνητή νοημοσύνη έχουν πράγματι διεισδύσει σε πολλούς κλάδους, εκτελώντας αυτοματοποιημένες εργασίες, ωστόσο σε καμία περίπτωση δεν έχουν καταργήσει τη χειρωνακτική εργασία. Σύμφωνα με συνέντευξη που είχε παραχωρήσει το 2005 ο Βρετανός επιστήμονας Ιαν Πίρσον, μέχρι το 2020, οι υπολογιστές θα μπορούσαν να έχουν ακόμη και συνείδηση, διότι «η συνείδηση είναι ουσιαστικά μία ακόμη αίσθηση». Μάλιστα, ο Πίρσον είχε προβλέψει πως οι υπολογιστές που θα είχαν συνείδηση θα ήταν πιο έξυπνοι από τους ανθρώπους έως το 2015. Η καθυστέρηση στην ανάπτυξη υπολογιστών με συνείδηση οφείλεται στην παγκόσμια οικονομική κρίση που μεσολάβησε από το 2005, σύμφωνα με πρόσφατη συνέντευξή του στο αμερικανικό δίκτυο CNN.

Άλλοι ειδικοί θεωρούσαν ότι μέχρι το 2020 η τεχνολογία θα είχε αξιοποιηθεί, ώστε να καταργηθεί η φυσιολογική διαδικασία της πέψης! «Δισεκατομμύρια νανορομπότ στο πεπτικό και στο κυκλοφορικό σύστημα θα μπορούσαν να παράγουν τις θρεπτικές ουσίες που απαιτούνται», είχε γράψει σε βιβλίο του το 2004 ο Αμερικανός εφευρέτης Ρέι Κούρτσβαϊλ. Τα ίδια νανορομπότ θα φρόντιζαν και για την κένωση των θρεπτικών ουσιών, σύμφωνα με τον ίδιο.

Σίγουρα, όσο παλαιότερα ανατρέχει κανείς, τόσο πιο άστοχες είναι οι προβλέψεις για τον κόσμο του 2020. Ενδεικτικά, ο Βάλντερμαρ Κέμπφερτ, καταξιωμένος επιστημονικός αρθρογράφος των New York Times, είχε αποτυπώσει το 1950 στο περιοδικό Popular Mechanics την εικόνα μιας χαρακτηριστικής γειτονιάς του 2000. Ο Κέμπφερτ θεωρούσε ότι μέχρι το 2000 η μαγειρική θα αποτελούσε μια τέχνη απαρχαιωμένη και ο κόσμος θα αγόραζε τα τρόφιμα σε μορφή «παγωμένων τούβλων», όπως τα χαρακτήριζε. Ουσιαστικά, οι καταναλωτές απλώς θα ξεπάγωναν το φαγητό μέσα σε λίγα λεπτά και θα ήταν έτοιμο προς κατανάλωση.

Παρότι πρόκειται για ακόμη παλαιότερη πρόβλεψη, πλησιέστερη στην πραγματικότητα είναι η θεωρία του Γκούσταβ Μπίσοφ, ο οποίος το 1913 τελούσε πρόεδρος της Αμερικανικής Ένωσης Συσκευασιών Κρέατος (AAMP). Ο Μπίσοφ πίστευε ακράδαντα ότι τον 21ο αιώνα οι Αμερικανοί θα είχαν σταματήσει την κατανάλωση κρέατος και θα τρέφονταν αποκλειστικά με «ρύζι και λαχανικά». Μολονότι δεν επήλθε ακριβώς

η «τρομακτική μοίρα» της κατάργησης του κρέατος στα σούπερ μάρκετ, όπως περιέγραφε ο Μπίσοφ στο άρθρο του στους New York Times, η μόδα της χορτοφαγίας έχει μεγάλη απήχηση στις ΗΠΑ, αλλά και παγκοσμίως.

Νέες εκτιμήσεις

Οι προβλέψεις που δημοσιεύθηκαν πρόσφατα σχετικά με τη νέα δεκαετία μπορεί σε μερικά χρόνια να ακούγονται εξίσου υπερβολικές. Έρευνα του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ (WEF) αναμένει ότι κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 2020 θα κυκλοφορήσουν αυτοκίνητα κατασκευασμένα με τη μέθοδο της τρισδιάστατης εκτύπωσης. Σύμφωνα με την ίδια έρευνα, πρόκειται να αυξηθεί ραγδαία η πώληση των αυτόνομων οχημάτων. Επιπλέον, προβλέπεται ότι καθήκοντα μελών διοικητικών συμβουλίων ορισμένων εταιρειών θα τελούν μηχανήματα τεχνητής νοημοσύνης. Κατά τη δεκαετία του 2020 αναμένεται πως θα αυξηθούν κατακόρυφα οι επενδύσεις για τη δημιουργία έξυπνων πόλεων, όπως προκύπτει από σχετική έρευνα της UBS. Χάρη στην αποθήκευση δεδομένων και στη ρομποτική θα υπάρξει βελτίωση στον κλάδο της υγείας και θα επιτυγχάνεται καλύτερη διακυβέρνηση και επικοινωνία μεταξύ περιοχών και πολιτών. Σύμφωνα με την έκθεση της UBS, αναμένεται επίσης ότι οι συσκευές με πρόσβαση στο Διαδίκτυο θα τετραπλασιαστούν μέσα στην επόμενη δεκαετία, αγγίζοντας τα 46 δισεκατομμύρια παγκοσμίως. Εκτός αυτού, προβλέπεται πως η λεγόμενη «οικονομία του Διαστήματος», η οποία αυτή τη στιγμή έχει τζίρο 340 δισ. δολάρια, μέσα στις επόμενες δεκαετίες θα αποκομίζει 1 τρισ. δολάρια, σύμφωνα με σχετική έκθεση της UBS.